

A franciaországi nyárfatermesztésről

a Revue Forestiere Française erdészeti szaklap 1972. évi 2. száma a Nemzetközi Nyárfabizottságnak 1971. őszi ülésén Bukarestben tartott ülésére előterjesztett anyag alapján ad tájékoztatást. Minthogy a nyárfa jelentősége a francia faellátásban a miénkhez hasonlóan kiemelkedő, ezenkívül a nyárfatermesztés általában az olaszországinál kedvezőlenebb, a hazaiakhoz inkább hasonló termőhelyi viszonyok között folyik, a cikk közlései számunkra is figyelmet érdemlőek lehetnek.

A nyárfatelepítés ütemére jellemző, hogy 1960–1969 között 147 ezer ha-ról 247,7 ezer ha-ra nőtt a nyárasok (beleértve a nyárfasorokat is) területe. A nyáras-telepítések 9–10%-át teszik ki az összes fajfajjal ez idő alatt beültetett egész területnek. A túlnyomó többségükben magánbirtokosok által végzett nyárfatelepítések jelentős részben az Országos Erdészeti Alap segítségével létesültek. A telepítéseknek mintegy fele 'I–214' klónnal történt. Jóllehet ez a klón mindenütt kiválóan mutatkozott, az utóbbi időben mégis visszaszorulóban van. Ennek oka, hogy értékes és nagy hozamot csak optimális termőhelyen, igen gondos és költséges talajápolások és rendszeres társzkezelés mellett ad, ezenkívül a Marssonina iránti érzékenysége is nagy hátrány, különösen a nem optimális termőhelyeken. Az óriásnyár 1949-ben még 80%-át tette ki a csemetermesztésnek, ez az arány 1966-ig 20%-ra esett vissza, azóta ismét növekedőben van, éppen az 'I–214' rovására. Tértfoglalásának újabb növekedését a jóval egyszerűbb és könnyebb termesztési igényeivel magyarázzák. Mintegy 7%-ot tesz ki a 'blanc du Poitou' (nálunk ismert neve: 'serotina du Poitou'). Ennek nagyobb arányú felkarolását javasolják kiváló tulajdonságai és a Marssonina-val szemben tanúsított kisebb fokú érzékenysége miatt. Hátránya viszont, hogy a baktériumos kéregfekélyre érzékeny. Legújabban került kereskedelmi forgalmazásra — az összehasonlító kísérletekben mutatott kiváló tulajdonságai alapján — egy *P. trichocarpa* klón, a

'Fritzi Pauley', amelyet különösen az erdőtalajokra ajánlanak. Nagyon jó törzsalakja és erőteljes növekedése teszi igéretessé és igen értékessé.

A telepítésekben a mélyültetés és az erőteljesebb, 2–3 éves csemeték használata terjed. Sajátságos művelési mód alakult ki Burgundiában: robbantásos talajlazítás után nagy karódugványokkal telepítenek. A talajápolást főleg tárcsás eszközökkel végzik, a talajmarókat inkább csak a nádas területeken használják. A köztes termesztés (főleg kukorica) mindinkább általános. A legkevésbé a törzsnevelés módszerei fejlődtek. (Az 'I–214' termesztése mindenekelőtt éppen emiatt szorul vissza.) A hagyományos, földön állva kezelt eszközök helyett a hidraulikus emelőszervezetek segítségével fent a korábban végrehajtandó törzsnevelési technológiában látják a célszerű fejlesztés útját.

A károsítók közül a legtöbb gondot a baktériumos fekély és a *Marssonina* okozák. A megoldást megfelelően rezisztens klónok létrehozásában látják.

A vastag nyár iparifa (fűrész- és lemezipari rönk) 1969-ben 11%-át tette ki a Franciaországban kitermelt összes ilyen választéknak. Feltűnő viszont, hogy a nyár a papír- és cellulózipari alapanyagoknak csupán 4,4%-át adja. Különösen nagy a lemezipari rönk-felhasználás aránya (a vastag iparifa 40%-a lemezipari, 60%-a fűrészipari feldolgozásra kerül). Ennek egyik oka, hogy a jelentős mezőgazdasággal rendelkező Franciaországban a konyhakerti és gyümölcsstermek igen sok ún. könnyű csomagoló anyagot igényelnek. (Pl. 1968-ban 1,4 millió m³ nyárfát használtak fel erre a célra.) Sajátosan franciaországi igény a sajtos dobozok gyártása: ehhez évenként kereken 150 ezer m³ nyárrönköt dolgoznak fel. Minthogy különösen az élelmiszerek csomagolásához a nyár igen alkalmas, nemes anyagnak bizonyult, a nyárfa jövőbeli szerepét a műanyagokkal szemben is biztosítottak látják.

(Ref.: Dr. Tóth B.)

A KR—2 típusú egri kérgezőgép szlovákiai tapasztalatairól ír a LES 1974. 1. száma. Megítélésük szerint a kettős kérszender következtében kevesebb energiafelhasználás mellett jobban kérgez és csendesebben jár, kétszeres teljesítményt nyújt mint a hasonló VK—16 finn kérgezőgép. A munkások véleménye az eddigi tapasztalatok alapján igen jó.

(Dr. Kovács J. közlése)